

๖) 4/๐๖

การนำเสนอเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านงานนิเทศการศึกษา
และงานพัฒนาการเรียนการสอน

นาง นันทิยา ชัยนิคม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-432-9

ลิขสิทธิ์ ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015431

I10302803

A PROPOSED CRITERIA FOR EVALUATING OF
THE PERFORMANCE DISTRICT PRIMARY EDUCATION SUPERVISORS
ACADEMIC SUPERVISORY
AND INSTRUCTIONAL DEVELOPMENT TASKS,
NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION

Mrs. Nuntiya Chainikom

คุณย์วิทยทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-432-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การนำเสนอเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการ
   ประถมศึกษาอำเภอ ในด้านงานนิเทศการศึกษา และงานพัฒนาการเรียน
   การสอน

โดย   นางลลิตญา ชัยนิคม
ภาควิชา   บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย   อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อภัย บุญประเสริฐ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

นันทิยา ชัยนิคม : การนำเสนอเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอ ในสำนักงานนิเทศการศึกษาและงานพัฒนาการเรียนการสอน
(A PROPOSED CRITERIA FOR EVALUATING OF THE PERFORMANCE DISTRICT PRIMARY
EDUCATION SUPERVISORS ACADEMIC SUPERVISORY AND INSTRUCTIONAL
DEVELOPMENT TASKS, NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION) อ.ที่ปรึกษา:
อ.ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช, 136 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในสำนักงานนิเทศการศึกษาและงานพัฒนาการเรียนการสอน
ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การหาองค์ประกอบในการประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอ โดยการสัมภาษณ์ นักวิชาการ จำนวน 11 คน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบ
และคุณลักษณะย่อยของแต่ละองค์ประกอบ การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ พบว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบ
หลัก 4 ด้าน และองค์ประกอบย่อย 8 ด้าน ได้แก่ (1) ความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วน
คือ ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาและความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงาน (2) ความสามารถในการ
ปฏิบัติงานแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ความสามารถในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาและความสามารถในการ
ปฏิบัติงานพัฒนาการเรียนการสอน (3) ปริมาณและคุณภาพของงาน แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ปริมาณงาน
ที่ปฏิบัติและคุณภาพของผลงานที่ปรากฏ (4) คุณลักษณะการปฏิบัติงานและส่วนตัว แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ
คุณลักษณะในการปฏิบัติงานในหน้าที่และคุณลักษณะส่วนตัว

2. การหารายการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยการสอบถามความเหมาะสมจากหัวหน้า
หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ที่กำลังปฏิบัติราชการในปี พ.ศ. 2531 ทั่วประเทศ จำนวนตัวอย่าง
ประชากรจำนวน 683 คน ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความเห็นสอดคล้องกันว่า รายการประเมิน
ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมมาก ถึงเหมาะสมมากที่สุด ที่จะนำไปใช้เป็นรายการประเมินผลการปฏิบัติงาน
ของศึกษานิเทศก์ จำนวน 61 รายการ จาก 62 รายการ

3. การกำหนดน้ำหนักความสำคัญขององค์ประกอบการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างประชากร
มีความคิดเห็นแตกต่างกันไปในองค์ประกอบแต่ละด้าน คือองค์ประกอบด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน
มีค่าร้อยละ 30 องค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่มีค่าร้อยละ 25 องค์ประกอบด้านปริมาณและ
คุณภาพของงาน มีค่าร้อยละ 25 และองค์ประกอบด้านคุณลักษณะการปฏิบัติงานและส่วนตัวมีค่าร้อยละ 20

4. การนำเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ไปใช้ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนของ
องค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ 25 คะแนน องค์ประกอบด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน
30 คะแนน องค์ประกอบด้านปริมาณและคุณภาพของงาน 25 คะแนน องค์ประกอบด้านคุณลักษณะการปฏิบัติ
งานและส่วนตัว 20 คะแนน

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อผู้จัดทำ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
Dr. Nipon Thaiphanich

NUNTIYA CHAINIKOM : A PROPOSED CRITERIA FOR EVALUATING OF THE PERFORMANCE DISTRICT PRIMARY EDUCATION SUPERVISORS ACADEMIC SUPERVISORY AND INSTRUCTIONAL DEVELOPMENT TASKS, NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION. THESIS ADVISOR : NIBONDH THAIPHANICH, Ph.D. 136 PP.

The purpose of this study was to propose criteria for evaluating the district supervisor's performance of educational supervisors in educational supervision and instructional development tasks.

Findings:

1. The identification of factors for evaluating district supervisor's performance was made by interviewing 11 educational experts with a view to obtain their opinions concerning factors and characteristics of each of the significant factors which could enable effective supervisory performance. It was found that the performance of educational supervisors consists of four major factors and eight minor ones as follows: 1) knowledge in performing the assigned responsibility which comprise two components namely knowledge of educational supervision and basic knowledge in job performance; 2) abilities in performing duties which include abilities in conducting supervisory tasks and instructional development; 3) the amount and quality of work which include the amount of work performed and the quality of work; 4) job performance and personal characteristics which comprise two components i.e. performing duties and personal characteristics.

2. The identification of criteria of job performance evaluation was made by sending questionnaires to 683 samples selected from district primary education officers and district supervisors who were in services during 1988 throughout the country. It was found that the most of the respondents rated the proposed criteria as appropriate and most appropriate level for evaluating district supervisors' job performance.

3. In weighing the importance of job performance factors, most of the respondents proposed that the proportionate combination of abilities in criteria should be job performance 30%, job knowledges 25%, amount and quality of work 25%, and job performance and personal characteristics 20%.

4. Most respondents proposed that in actual implementation of the proposed criteria for evaluating the performance the score should be: job knowledges 25 points, abilities in performing 30 points, amount and quality of work 25 points, and job performance and personal characteristics 20 points.

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... ศึกษาศาสตร์และพัฒนาศาสตร์
ปีการศึกษา 2531.....

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Nibondh Thaiphanich*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จากอาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ อีกทั้งคอยให้กำลังใจและติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อยู่เสมอ ผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำด้วยดี ได้รับความรู้และกำลังใจจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สังัด อุทรานันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ และอาจารย์สวัสดิ์ จงกล จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 11 ท่าน จากสถาบันต่าง ๆ ในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้รับความอนุเคราะห์จาก เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยัง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด ได้รับความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงาน เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นอย่างดี จากอาจารย์ ชจิตร์ ชัยนิคม และน้องทุกคน

ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่กล่าวมาแล้ว จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

และท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่สมพงษ์ บัวทอง ที่ได้ทุ่มเทกำลังทรัพย์และกำลังใจ เพื่อให้การสนับสนุนทางการศึกษาแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนติยา ชัยนิคม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	8
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	10
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย	12
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
แนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน	15
ความหมายของการประเมินผลการปฏิบัติงาน	17
วัตถุประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงาน	18
ประโยชน์ของการประเมินผลการปฏิบัติงาน	21
วิธีประเมินผลการปฏิบัติงาน	22
ขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน	26
ข้อควรพิจารณาในการประเมินผลการปฏิบัติงาน	26
ปัญหาและอุปสรรคในการประเมินผลการปฏิบัติงาน	26
หน้าที่รับผิดชอบของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	
ที่ใช้ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน	28

บทที่	หน้า
งานนิเทศการศึกษา	29
งานพัฒนาการเรียนการสอน	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
3. วิธีดำเนินการวิจัย	39
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือวิจัย	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	44
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
เกณฑ์ในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบของการปฏิบัติงาน ของศึกษานิเทศก์	47
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน	50
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของ ผู้ตอบแบบสอบถาม	50
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานของ ศึกษานิเทศก์	55

บทที่	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับน้ำหนัก ความสำคัญขององค์ประกอบการปฏิบัติงานของ ศึกษานิเทศก์ ทั้ง 4 ด้าน	81
5. สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล	85
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	85
วิธีดำเนินการวิจัย	85
สรุปผลการวิจัย	86
เกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ ในด้านงานนิเทศการศึกษา และงานพัฒนาการเรียนการสอน.....	89
ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้เกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านงานนิเทศการศึกษา และงาน พัฒนาการเรียนการสอน	100
อภิปรายผลการวิจัย	101
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	110
ประวัติผู้เขียน	136

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม.....	43
2 จำนวนและค่าร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	50
3 จำนวนและค่าร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	51
4 จำนวนและค่าร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่.....	52
5 จำนวนและค่าร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	53
6 จำนวนและค่าร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์.....	54
7 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินผล องค์ประกอบการปฏิบัติงาน ด้านความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่.....	55
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินผลองค์ประกอบ การปฏิบัติงาน ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน.....	61
9 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินผลองค์ประกอบ การปฏิบัติงาน ด้านปริมาณและคุณภาพของงาน.....	72
10 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินผลองค์ประกอบ การปฏิบัติงาน ด้านคุณลักษณะการปฏิบัติงานและส่วนตัว.....	75
11 จำนวนข้อรายการประเมิน ในแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการประเมิน ผลการปฏิบัติของงานศึกษานิเทศก์แต่ละด้าน ขององค์ประกอบการปฏิบัติงาน จำแนก ตามช่วงคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น.....	79
12 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามค่าน้ำหนักความสำคัญของ องค์ประกอบการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์แต่ละด้าน.....	81
13 สรุปผลการ ให้น้ำหนักความสำคัญขององค์ประกอบการปฏิบัติงานแต่ละด้าน ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	84